

Inspyratieproject: park bij nieuw gemeentehuis Bloemendaal, Peter de Ruyter

Groen in de geest van Zocher

In 2013 paste landschapsarchitect Peter de Ruyter het park voor het vernieuwde gemeentehuis van Bloemendaal aan. Geen eenvoudige klus, want de bewoners van Bloemendaal staan bekend om hun kritische oog voor groen.

Auteur: Santi Raats

3 min. leestijd

De Ruyter baseerde het ontwerp op zijn Landschapsvisie gemeentehuis Bloemendaal, die in 2012 werd vastgesteld. Het ontwerp van het 7 hectare grote parkbos is onderdeel van de totale verbouwing van het gemeentehuis, die al vanaf 2012 plaatsvond. In 2014 en 2015 werd het landschapsonwerp uitgevoerd.

Nieuwbouw met oude, klassieke voorgevel
De Ruyter vertelt: 'Bij het nieuwe gemeentehuis is de neoclassicistische voorgevel met zuilen blijven staan. Het is een veelbetekenend en herkenbaar beeld voor mensen uit Bloemendaal en erbuiten, mede door de statigheid en bekendheid als trouwlocatie. Het gebouw erachter is gesloopt; daar is nieuwbouw voor teruggekomen. Het souterrain, dat vroeger opslagruimte zonder daglicht was, is vrijgegraven, zodat er daglicht binnen kon komen. Daar zijn publieksfuncties in ondergebracht met de receptie, balies, spreekkamers en de Burgerzaal, waar bijeenkomsten, concerten en dergelijke plaatsvinden.' Het dak van het gemeentehuis werd vergroend met sedumbegroening, er liggen zonnepanelen op het dak en de ledverlichting – amberkleurig, dus vleermuisvriendelijk – zorgt voor energiebesparing.

Groen in de geest van Zocher

'Het was mijn taak om alle onderdelen, zoals de publieksentree, de ceremoniële trouwroute en de parkeerplaatsen, zo veel mogelijk te laten aansluiten op de beeldtaal van J.D. Zocher jr., die de oor-

INSPIRATIEPROJECT

spronkelijke tuin rond het gemeentehuis ontwierp. Kenmerkend voor Zocher was de Engelse landschapsstijl met vloeiende lijnen, gebogen vormen en de gecomponeerde relatie tussen binnen en buiten; aldus De Ruyter.

Behoud van uitzicht

Het gemeentehuis is gelegen op de locatie van de vroegere buitenplaats Bloemenheuvel. Dat is cultuurhistorisch, maar ook landschappelijk een strategisch gelegen plek. Bloemenheuvel ligt in de binnenduinrand met vrij uitzicht op Haarlem. De Sint-Bavokerk in Haarlem springt eruit. Dit karakteristieke uitzicht, met lager gelegen vijfverpartij, moest behouden blijven.

De bewoners van Bloemendaal zijn kritisch op groen, dus alles moet tiptop zijn

Bijzondere bomen

De Ruyter voegde in de parktuin de nodige bijzondere bomen aan het ontwerp toe: Liriodendron tulipifera (tulpenboom), maat 20-25, met daarnaast een 6 m hoge meerstammige *Cercidiphyllum japonicum* (katsuraboom), *Parrotia persica* (Perzisch ijzerhout) en zes exemplaren *Quercus palustris* (moeroseik), maat 20-25. Rond het hoofdgebouw paste hij *Magnolia soulangiana* (beverboom) van 2 tot 2,5 meter hoog toe als struik binnen zogenaamde 'heesterschelpen', met daaronder *Narcissus* 'Flower Record' en siergras *Molinia caerulea* 'Poul Peterson'. Een rode beuk werd verplaatst naar een nieuwe locatie met meer groeiruimte.

Bollen

De Ruyter: 'De parkeervakken moesten wat afgeschermd worden. Dat heb ik gedaan met 78 stuks *Amelanchier lamarckii* (krentenboom) van 2 tot 2,5 m hoog, die als vitrage rondom de parkeervakken staan. Omdat de ondergrond rijk is, net als de

Voorangezicht gemeentehuis Bloemendaal.

Landschapsarchitect Peter de Ruyter

geschiedenis van de locatie, zijn er 4000 tot 5000 bollen in de grond gegaan voor een overvloed aan stinzenflora, kenmerkend voor Kennemerland. Per m² staan er zo'n 100 bollen in de grond, waaronder 1000 crèmewitte bloemen zoals *Ornithogalum nutans* (knikkende vogelmelk), 1000 paarse *Crocus*

tommasianus (boerenkrokus) en 1000 witte *Saxifraga granulata* 'Plena' (Haarlems klokkenspel). Maar er staan ook sneeuwvlokjes en anemonen.'

Ode aan de bleekberg

Vóór de komst van de buitenplaats en van de wasmachine was de Bloemenheuvel in gebruik als bleekberg voor de blekerijen, die de wortels van zeepkruid gebruikten om hun wasgoed mooi wit te krijgen. Daarom gaf De Ruyter *Saponaria* een plek in zijn ontwerp. 'De roze bloemetjes bloeien in juni, juli en augustus als ondergroei langs de randen van het parkbos, een subtiele verwijzing naar de oudste geschiedenis van deze plek.'

'Welkom-uitstraling'

Het entreeplein is zo ontworpen dat het een breed publiek welkom heet. De Ruyter beschrijft: 'Het loopt langzaam naar beneden, zodat het rolstoelvriendelijk is. Aan de ene zijde is dit plein sterk afgebakend door een houten damwand, met een leuning voor ouderen en ledspots in de damwand die het plein aanlichten. Aan de andere zijde kenmerkt het plein zich door organische vormen: het gazon bolt langzaam op en een lange houten

bank draait in een curve mee met de vloeiende vormen van de tuin. De stinzenflora komt in het voorjaar als het ware als een rivierstroom naar beneden "gerold". Het ontvangstplein refereert aan de binnenduinrand waarin de locatie ligt, door het gebruik van betonsteen met een lichte zandkleur. De doorgangs- en toegangspaden, zowel rijwegen als voetpaden, zijn daarentegen geasfalteerd om de padenstructuur te behouden met het oog op piekbuien in de toekomst, die bij halfverharding erosie zouden kunnen veroorzaken.'

Onderhoud

In het ontwerp zit een natuurlijk verloop van zones; de ene zone moet intensiever worden onderhouden dan de andere. 'De uitdaging is om een mix te vinden tussen intensief onderhoud rond het hoofdgebouw en extensiever onderhoud in de rest van de parktuin. De omgeving rond de ontvangstruimte moet de meeste aandacht krijgen; daar moeten bijvoorbeeld narcissen op tijd worden afgeknippen en siergrassen de ruimte krijgen. De krentenbomen met daaronder *Silene flos-cuculi* (koekoeksbloem), die wat langzamer groeit door de schaduwwerking van de boompjes, behoeven minder onderhoud, alleen af en toe wat terugmaaien met de bosmaaier. Het parkbos zelf heeft het minste onderhoud nodig.'

Symbiose ontwerper-beheerder

Door alle verwijzingen naar het landschap en de geschiedenis is het nieuwe park een continue uitdaging voor de beheerder. Dat heeft De Ruyter, in goed overleg met de gemeente, bewust zo gedaan. 'Ontwerp en beheer zijn nauw aan elkaar verwant: een ontwerp is niet veel waard als het niet goed wordt onderhouden', verklaart de landschapsarchitect.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6796